

MERITUM PODATKI 2018

ROCZNA AKTUALIZACJA ON-LINE W CENIE KSIĄŻKI

MERITUM

16. WYDANIE

MERITUM PODATKI 2018

MERITUM

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

16. WYDANIE

Redaktor merytoryczny: Aleksander Kaźmierski

Wydawca: *Magdalena Stojek-Siwińska*

Redaktor prowadzący: *Beata Wawrzyńczak-Jędryka*

Opracowanie redakcyjne: *Beata Wawrzyńczak-Jędryka*

Autorzy:

- dr Dobrosława Antonów* – rozdziały: IV, VII i VIII;
doradca podatkowy Helena Bogdanowska – rozdział V;
doradca podatkowy Anna Buchnowska (Ashland Poland Sp. z o.o.) – rozdział V;
doradca podatkowy Ernest Frankowski – rozdział V;
prof. dr hab. Tomasz Grzegorzyc (sędzia SN) – rozdział XIII;
doradca podatkowy Aleksander Kaźmierski – rozdziały: II, III, VI, XI i XIII;
dr Andrzej Melezini (sędzia WSA w Białymstoku, adiunkt PWSiP w Łomży) – rozdział X;
doradca podatkowy Alicja Sarna (MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy) – rozdziały: I i IX;
doradca podatkowy Przemysław Skorupa (Deloitte) – rozdział V;
Jarosław Wiśniewski – rozdział II;
Dariusz Zalewski (sędzia WSA w Białymstoku) – rozdział XII.

© by Wolters Kluwer SA, Warszawa 2018

ISBN 978-83-8124-292-9

Wolters Kluwer SA
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. (centr.) 22 535 80 00, fax 22 535 80 01
infolinia 801 04 45 45
www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl
e-mail: zamówienia@wolterskluwer.pl

SPIS TREŚCI

Strona		Numer
9	Wprowadzenie	
11	Wykaz skrótów	
15	Wykaz rozporządzeń	
19	Rozdział I. Zobowiązania podatkowe	
22	1. Zagadnienia ogólne	1
61	2. Terminy płatności podatków	50
65	3. Zaległość podatkowa	55
69	4. Zapłata podatku	57
75	5. Inne (niż zapłata) sposoby wygasania zobowiązań podatkowych	66
83	6. Nadpłata podatku	73
89	7. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	77
97	8. Następstwo prawnopodatkowe	86
106	9. Odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatnika	108
122	10. Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania	123 ¹
129	Rozdział II. Podatek dochodowy od osób fizycznych	
136	1. Zasady ogólne	124
256	2. Opodatkowanie dochodów z (pozarolniczej) działalności gospodarczej	294
319	3. Wykorzystywanie powiązań pomiędzy podatnikami prowadzącymi działalność gospodarczą	360
324	4. Uprozczone formy opodatkowania dochodów z działalności gospodarczej	361
345	5. Opodatkowanie dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej	401
352	6. Opodatkowanie stron umowy leasingu	410
365	7. Opodatkowanie dochodów z pracy najemnej	428
447	8. Opodatkowanie przychodów z działalności wykonywanej osobiście ..	499
463	9. Opodatkowanie dochodów z kapitałów pieniężnych	530
497	10. Opodatkowanie dochodów z praw majątkowych	606

Strona		Numer
510	11. Opodatkowanie dochodów z najmu, dzierżawy oraz umów o podobnym charakterze	625
522	12. Opodatkowanie przychodów (dochodów) z odpłatnego zbycia rzeczy i praw majątkowych	643
551	13. Minimalny podatek dochodowy od nieruchomości komercyjnych	667 ¹
553	14. Opodatkowanie przychodów (dochodów) ze wspólnej własności	668
568	15. Opodatkowanie przychodów (dochodów) z innych źródeł	677
589 Rozdział III. Podatek dochodowy od osób prawnych		
593	1. Zasady ogólne	698
685	2. Opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej	805
733	3. Wykorzystanie związku gospodarczego	877
755	4. Opodatkowanie stron umowy leasingu	899
766	5. Opodatkowanie dochodów z tytułu nieodpłatnego korzystania z udostępnionej nieruchomości	901
767	6. Opodatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia nieruchomości	912
772	7. Opodatkowanie dochodów (przychodów) z tytułu udziału w zyskach osób prawnych	924
793	8. Opodatkowanie dochodów ze wspólnego źródła	973
801	9. Opodatkowanie zagranicznej spółki kontrolowanej	985 ¹
805	10. Minimalny podatek dochodowy od nieruchomości komercyjnych	945 ⁸
807	11. Opodatkowanie podatkowej grupy kapitałowej	986
811 Rozdział IV. Podatek od spadków i darowizn		
812	1. Podstawy prawne	991
812	2. Podatek od spadków i darowizn a podatek dochodowy od osób fizycznych	993
813	3. Podatek od spadków i darowizn a podatek od czynności cywilnoprawnych	995
814	4. Podmiot opodatkowania	998
817	5. Przedmiot opodatkowania	1009
819	6. Wyłączenia ustawowe	1017
820	7. Zwolnienia podatkowe	1019
835	8. Podstawa opodatkowania	1048
841	9. Ulga mieszkaniowa	1066
845	10. Wysokość podatku	1076
849	11. Obowiązek podatkowy	1092
852	12. Zobowiązanie podatkowe	1105
862	13. Obowiązki dłużników	1117
865 Rozdział V. Podatek od towarów i usług		
872	1. Zagadnienia wstępne	1119
881	2. Słowniczek ustawowy	1125
894	3. Właściwość organów podatkowych w sprawach VAT	1153
895	4. Zakres opodatkowania	1154
921	5. Podatnicy i płatnicy VAT	1181
942	6. Obowiązek podatkowy	1199
954	7. Miejsce świadczenia	1229
970	8. Podstawa opodatkowania	1250

Strona		Numer
984	9. Zasady wymiaru i poboru podatku z tytułu importu towarów	1282
990	10. Wysokość opodatkowania	1292
1017	11. Odliczanie podatku naliczonego i zwroty podatku	1329
1054	12. Szczególne przypadki określenia wysokości podatku należnego	1378
1055	13. Rejestracja. Deklaracje podatkowe i informacje podsumowujące. Zapłata podatku	1383
1089	14. Dokumentacja	1436
1120	15. Procedury szczególne	1487
1152	16. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	1564
1153 Rozdział VI. Podatek od nieruchomości		
1154	1. Wprowadzenie	1565
1154	2. Elementy podatku od nieruchomości	1566
1175	3. Obowiązki ciążące na podatnikach podatku od nieruchomości	1590
1181	4. Grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – specyfika opodatkowania	1597
1191 Rozdział VII. Podatek od czynności cywilnoprawnych		
1193	1. Podstawa prawna	1612
1193	2. Podatek od czynności cywilnoprawnych a podatek od spadków i darowizn i podatek od towarów i usług	1613
1194	3. Przedmiot opodatkowania	1614
1201	4. Wyłączenia ustawowe	1618
1206	5. Zwolnienia przedmiotowe	1623
1211	6. Podmiot opodatkowania	1630
1212	7. Zwolnienia podmiotowe	1631
1213	8. Podstawa opodatkowania	1632
1217	9. Stawki podatkowe	1635 ¹
1219	10. Moment powstania obowiązku podatkowego	1635 ³
1220	11. Zobowiązanie podatkowe	1635 ⁴
1227	12. Właściwość organów podatkowych	1635 ⁸
1231 Rozdział VIII. Opłata skarbową		
1232	1. Zakres przedmiotowy ustawy o opłacie skarbowej	1636
1243	2. Zakres podmiotowy ustawy o opłacie skarbowej	1643
1244	3. Procedura związana z zapłatą i zwrotem opłaty skarbowej	1644
1253 Rozdział IX. Czynności sprawdzające		
1254	1. Zasady ogólne	1648
1256	2. Prawa i obowiązki podatnika i organu podatkowego w toku czynności sprawdzających	1656
1261	3. Odpowiednie stosowanie przepisów Ordynacji podatkowej	1673
1263 Rozdział X. Kontrola podatnika		
1265	1. Kontrola podatkowa	1674

Strona		Numer
1294	2. Krajowa Administracja Skarbowa	1699
1341	Rozdział XI. Postępowanie podatkowe	
1343	1. Zasady ogólne postępowania podatkowego	1734
1355	2. Strona postępowania podatkowego	1746
1372	3. Wyłączenie funkcjonariusza/ pracownika jednostki KAS oraz wyłączenie organu podatkowego	1749
1375	4. Doręczenia i wezwania	1752
1385	5. Dowody i postępowanie dowodowe	1758
1402	6. Akty administracyjne wydawane w postępowaniu podatkowym	1774
1412	7. Środki zaskarżenia decyzji podatkowych i postanowień	1783
1419	8. Postępowanie odwoławcze	1793
1434	9. Nadzwyczajne tryby postępowania	1808
1446	10. Wygaśnięcie decyzji	1819
1449	Rozdział XII. Kontrola sądownoadministracyjna w sprawach podatkowych	
1451	1. Uwagi wstępne	1821
1484	2. Postępowanie przed wojewódzkim sądem administracyjnym	1854
1561	Rozdział XIII. Odpowiedzialność karna skarbową za przestępstwa i wykroczenia podatkowe	
1563	1. Zasady ponoszenia odpowiedzialności karnej skarbowej	1891
1581	2. System środków reakcji karnej w prawie karnym skarbowym	1931
1599	3. Szczególne instytucje prawa karnego skarbowego rzutujące na odpowiedzialność karną	1965
1609	4. Przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe przeciwko obowiązkom podatkowym	1973
1645	5. Postępowanie karne w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe (podatkowe)	2026
1673	Indeks rzeczowy	

WPROWADZENIE

Oddajemy do rąk Państwa kolejną edycję praktycznego poradnika podatkowego w serii *Meritum*. Jest to pozycja wyjątkowa na rynku wydawniczym, a jej walory wysoko ocenili Czytelnicy poprzednich wydań (z lat 2004–2017).

W jednej, zwartej publikacji znajdziecie Państwo kompleksową, jednocześnie szczegółową informację na temat polskiego prawa podatkowego w ujęciu poradnikowym – praktycznym: od powstania zobowiązania podatkowego przez podatki dochodowe, VAT, podatek od spadków i darowizn po postępowanie podatkowe, kontrolę podatkową, sądownoadministracyjną kontrolę decyzji podatkowych czy odpowiedzialność karną skarbową.

Prosty i – tam, gdzie to możliwe – **pozbawiony „żargonu” prawniczego język** pozwala na skorzystanie z walorów niniejszego opracowania również nie-specjalistom. Ułatwieniu – podatnikom, płatnikom i inkasentom, ale w szczególności księgowym, prawnikom i doradcom podatkowym – w codziennym właściwym stosowaniu przepisów podatkowych służą następujące elementy dzieła:

- **wyczerpujące ujęcie** omawianych zagadnień;
- układ treści umożliwiający szybkie odszukanie potrzebnej informacji przez podział na niewielkie, zwarte fragmenty;
- zamieszczane **na marginesach numery**, które wskazują ważne pojęcie wraz z jego objaśnieniem;
- **rozbudowany system wewnętrznych odesłań w tekście** umożliwiający w prosty i czytelny sposób odszukanie interesującego zagadnienia, które pojawiło się już w innym miejscu publikacji, dzięki czemu też uniknięto zbędnych powtórzeń i rozpraszających dygresji;
- wyraźnie wyodrębnione w tekście **przykłady** obrazujące **stosowanie** danej instytucji **prawa podatkowego w praktyce**;
- uwypuklenie najistotniejszych kwestii poprzez zaznaczenie ich ramką i hasłem **WAŻNE!**;
- liczne **schematy i tabele** pozwalające na usystematyzowanie przedstawionych informacji;
- zamieszczone do praktycznego wykorzystania **wzory umów** czy **pism procesowych**;
- wskazanie **podstawy prawnej** dla omawianego tematu, instytucji;
- na końcu większej jednostki tekstu – czytelne **podsumowanie omawianego tematu** przez podanie reprezentatywnego orzecznictwa z przytoczeniem tezy wyroku, wpływających na stosowanie przepisów przez organy podatkowe interpretacji Ministerstwa Finansów, pism organów podatkowych oraz wykazu istotnych pozycji literatury przedmiotu;
- szczegółowy i **wyczerpujący indeks rzeczowy** z odniesieniami do numerów na marginesie tekstu;
- przyjazna dla Czytelnika **szata graficzna, zakładki**;
- **wysokiej jakości materiały** zapewniające **trwałość publikacji** i wykorzystanie na co dzień przez cały rok.

Meritum Podatki jest publikacją „otwartą”, na bieżąco aktualizowaną. Umożliwia to nowoczesna formuła opracowania przewidująca aktualizacje w formie elektronicznej przez cały rok. W materiałach aktualizacyjnych – zawierających omówienie istotnych zmian w przepisach podatkowych wraz z przytoczeniem najnowszego orzecznictwa sądowego, interpretacji Ministerstwa Finansów itp. – znajdują się elementy formuły dzieła podstawowego, co ułatwi ich praktyczne wykorzystywanie (m.in. system numerów na marginesach, wewnętrzne odesłania w tekście, umożliwiające szybkie dotarcie do interesującego zagadnienia, przykłady itp.).

Mamy nadzieję, że odnajdą i docenią Państwo wszystkie walory publikacji i stanie się ona niezastąpioną pomocą oraz nieodzownym elementem w Państwa codziennej pracy.

Zespół redakcyjny

Warszawa, grudzień 2017 r.

WYKAZ SKRÓTÓW

1. Źródła prawa	
k.c.	ustawa z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 459 z późn. zm.)
p.cel.	ustawa z 19 marca 2004 r. – Prawo celne (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1880 z późn. zm.)
k.k.	ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1137 z późn. zm.)
k.k.s.	ustawa z 10 września 1999 r. – Kodeks karny skarbowy (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 2137 z późn. zm.)
k.k.w.	ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 665 z późn. zm.)
Konstytucja RP	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.)
k.p.	ustawa z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1666 z późn. zm.)
k.p.a.	ustawa z 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1257)
k.p.c.	ustawa z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1822 z późn. zm.)
k.p.k.	ustawa z 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1904)
k.r.o.	ustawa z 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 682)
k.s.h.	ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1577)
k.w.	ustawa z 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1094 z późn. zm.)
nowelizacja p.p.s.a.	ustawa z 9 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. poz. 658)
o.p.	ustawa z 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 613 z późn. zm.)
p.p.s.a.	ustawa z 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1369 z późn. zm.)
p.u.s.p.	ustawa z 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 2062 z późn. zm.)

WYKAZ SKRÓTÓW

reg. WSA	rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 5 sierpnia 2015 r. – Regulamin wewnętrznego urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz. U. poz. 1177)
u.d.i.p.	ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1764)
u.d.j.s.t.	ustawa z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1453)
u.d.p.	ustawa z 5 lipca 1996 r. o doradztwie podatkowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 794 z późn. zm.)
u.f.p.	ustawa z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 2077)
u.j.p.	ustawa z 7 października 1999 r. o języku polskim (tekst jedn.: Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 224 z późn. zm.)
u.k.s.	ustawa z 28 września 1991 r. o kontroli skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 720 z późn. zm.) – ustawa uchylona z dniem 1 marca 2017 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1948)
u.o.s.	ustawa z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1827)
u.p.a.	ustawa z 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 43 z późn. zm.)
u.p.c.c.	ustawa z 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1150)
u.p.d.o.f.	ustawa z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 2032 z późn. zm.)
u.p.d.o.p.	ustawa z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1888 z późn. zm.)
u.p.e.a.	ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1201 z późn. zm.)
u.p.l.	ustawa z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1821)
u.p.o.l.	ustawa z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1785 z późn. zm.)
u.p.r.	ustawa z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1892)
u.p.s.d.	ustawa z 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 833 z późn. zm.)
u.p.t.u.	ustawa z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 z późn. zm.)
u.rach.	ustawa z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.)
u.s.d.g.	ustawa z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.)
u.z.e.p.	ustawa z 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 869)
u.z.p.d.	ustawa z 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 2180 z późn. zm.)
2. Organy orzekające	
NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
s.apel.	sąd apelacyjny
SN	Sąd Najwyższy
TK	Trybunał Konstytucyjny
TSUE	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

3. Czasopisma	
Biul.Skarb.	Biuletyn Skarbowy
Dz. U.	Dziennik Ustaw
JP	Jurysdykcja Podatkowa
KPP	Kwartalnik Prawa Prywatnego
Mon.Pod.	Monitor Podatkowy
M.Prawn.	Monitor Prawniczy
M.P.	Monitor Polski
NP	Nowe Prawo
ONSA	Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego
OSN	Orzecznictwo Sądu Najwyższego
OSNAPiUS	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Administracyjna Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
OSNKW	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Wojskowa
OSNPG	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Prokuratura Generalna
OSNPIPr	Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Prokuratura i Prawo
OSP	Orzecznictwo Sądów Polskich
OTK	Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego
Pał.	Palestra
PiP	Państwo i Prawo
PiPr	Prokuratura i Prawo
POP	Przegląd Orzecznictwa Podatkowego
PPH	Przegląd Prawa Handlowego
Prz.Pod.	Przegląd Podatkowy
PUG	Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego
Rej.	Rejent
Wok.	Wokanda
4. Inne	
art.	artykuł
cyt.	cytat, cytowane (-a, -y)
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JPK	Jednolity Plik Kontrolny
lit.	litera
MF	Minister Finansów, Ministerstwo Finansów
n.	następne (-a, -y)
niepubl.	niepublikowany (-e)
obw.	obwieszczenie
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (<i>Organization for Economic Co-operation and Development</i>)
orz.	orzeczenie
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

WYKAZ SKRÓTÓW

pkt	punkt
por.	porównaj
post.	postanowienie
poz.	pozycja
ppkt	podpunkt
r.	rok
RM	Rada Ministrów
rozp.	rozporządzenie
RP	Rzeczpospolita Polska
s.	strona
tj.	to jest
tekst jedn.	tekst jednolity
ozn.	to znaczy
tw.	tak zwane (-a, -y)
uchw.	uchwała
UE	Unia Europejska
ust.	ustęp
VAT	podatek od towarów i usług (<i>Value Added Tax</i>)
wyr.	wyrok
w zw.	w związku
zał.	załącznik
zarz.	zarządzenie
zd.	zdanie
zm.	zmiana (-y)
zob.	zobacz
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WYKAZ ROZPORZĄDZEŃ

Zagadnienia ogólne	
1.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 14 lutego 2003 r. w sprawie informacji podatkowych przekazywanych przez organy lub jednostki podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej (Dz. U. Nr 33, poz. 266 z późn. zm.)
2.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 sierpnia 2005 r. w sprawie właściwości organów podatkowych (Dz. U. Nr 165, poz. 1371 z późn. zm.)
3.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 28 czerwca 2017 r. r. w sprawie Rejestru Zastawów Skarbowych (Dz. U. poz. 1287)
4.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 28 czerwca 2017 r. r. w sprawie określenia wzoru zaświadczenia o miejscu zamieszkania lub siedzibie dla celów podatkowych wydawanego przez organy podatkowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 1315)
5.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. Nr 165, poz. 1373 z późn. zm.)
6.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 29 grudnia 2015 r. w sprawie zaświadczeń wydawanych przez organy podatkowe (Dz. U. poz. 2355 z późn. zm.)
7.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 24 grudnia 2002 r. w sprawie informacji podatkowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 190 z późn. zm.)
8.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 19 września 2017 r. w sprawie sposobu przesyłania deklaracji i podań oraz rodzajów podpisu elektronicznego, którymi powinny być opatrzone (Dz. U. poz. 1802)
9.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 29 grudnia 2015 r. w sprawie wzorów pełnomocnictw do podpisywania deklaracji oraz wzorów zawiadomień o zmianie lub tych pełnomocnictw (Dz. U. poz. 2337 z późn. zm.)
10.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 17 lutego 2017 r. w sprawie wzoru wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej oraz sposobu uiszczenia opłaty za wniosek (Dz. U. poz. 343 z późn. zm.)
11.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 grudnia 2015 r. w sprawie zakresu i warunków korzystania z portalu podatkowego (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1350)
12.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 grudnia 2015 r. w sprawie wzoru sposobu przesyłania, w formie dokumentu elektronicznego, pełnomocnictwa ogólnego, pełnomocnictwa szczególnego oraz pełnomocnictwa do doręczeń (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1269)
Podatki dochodowe	
1.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 13 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzoru wniosku o zastosowanie opodatkowania w formie karty podatkowej (Dz. U. poz. 1972)

WYKAZ ROZPORZĄDZEŃ

2.	Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. poz. 167)
3.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 26 kwietnia 2017 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od stypendiów otrzymanych na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. poz. 864)
4.	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271 z późn. zm.)
5.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 marca 2003 r. w sprawie przedłużenia bankom, realizującym program związany z udzielaniem pożyczek (kredytów) na cele budownictwa mieszkaniowego ze środków Funduszu Hipotecznego, terminów wpłat zaliczek i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. Nr 58, poz. 511)
6.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 24 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzorów deklaracji, zeznania, oświadczenia oraz informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 1995 z późn. zm.)
7.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia kart przychodów (Dz. U. Nr 219, poz. 1839)
8.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia ewidencji zatrudnienia (Dz. U. Nr 219, poz. 1838)
9.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 grudnia 2002 r. w sprawie prowadzenia ewidencji przychodów i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 701)
10.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 23 listopada 2015 r. w sprawie określenia niektórych wzorów oświadczeń, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 1998 z późn. zm.)
11.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 7 grudnia 2016 r. w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej (Dz. U. poz. 2058)
12.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 24 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzorów zeznania, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 1993 z późn. zm.)
13.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 listopada 2014 r. w sprawie wzoru oświadczenia o wysokości wydatków związanych z inwestycją służącą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych (Dz. U. poz. 1597)
14.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 31 grudnia 2009 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 7, poz. 49)
15.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 3 października 2013 r. w sprawie wzoru informacji sporządzanej przez spółdzielnie mieszkaniowe oraz banki prowadzące kasy mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1266)
16.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 listopada 2011 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji obowiązującej w zakresie zryczałtowanego podatku od przychodów z odpłatnego zbycia nieruchomości i praw majątkowych (Dz. U. Nr 251, poz. 1504)
17.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 26 listopada 2015 r. w sprawie określenia wzorów rocznego obliczenia podatku oraz zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 2001 z późn. zm.)
18.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 10 stycznia 2001 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od wynagrodzeń pracowników polskich placówek dyplomatycznych i urzędów konsularnych (Dz. U. Nr 4, poz. 34)
19.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 21 grudnia 2000 r. w sprawie zwolnienia niektórych płatników z obowiązku pobierania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz. U. Nr 121, poz. 1293)

20.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie prowadzenia podatkowej księgi przychodów i rozchodów (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1037 z późn. zm.)
21.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 maja 2017 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 998)
22.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 17 maja 2017 r. w sprawie określenia krajów i terytoriów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową dla celów podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 997)
23.	Obwieszczenie Ministra Finansów z 16 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości ogólnej kwoty odliczeń wydatków na cele mieszkaniowe (M.P. poz. 1245)
24.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób fizycznych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób fizycznych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1176)
25.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 10 września 2009 r. w sprawie sposobu i trybu określania dochodów osób prawnych w drodze oszacowania oraz sposobu i trybu eliminowania podwójnego opodatkowania osób prawnych w przypadku korekty zysków podmiotów powiązanych (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 1186)
26.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 31 maja 2006 r. w sprawie wzoru sprawozdania o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej dla celów podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. Nr 98, poz. 677)
27.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 31 maja 2006 r. w sprawie wzoru sprawozdania o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej dla celów zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne (Dz. U. Nr 98, poz. 678)
28.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 31 maja 2006 r. w sprawie wzoru sprawozdania o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej dla celów podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. Nr 99, poz. 687)
29.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 4 listopada 2011 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 1147)
30.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 20 października 2006 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych rodzajów dochodów nierezydentów (Dz. U. Nr 192, poz. 1420)
Podatek od spadków i darowizn	
1.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 25 listopada 2015 r. w sprawie pobierania przez płatników podatku od spadków i darowizn (poz. 2004)
2.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 listopada 2015 r. w sprawie zeznania podatkowego składanego przez podatników podatku od spadków i darowizn (Dz. U. poz. 2068)
Podatek od towarów i usług	
1.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 16 grudnia 2013 r. w sprawie miejsca świadczenia usług oraz zwrotu kwoty podatku naliczonego jednostce dokonującej nabycia (importu) towarów lub usług (Dz. U. poz. 1656 z późn. zm.)
2.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 14 listopada 2014 r. w sprawie określenia podatników niemających obowiązku składania zgłoszenia rejestracyjnego (Dz. U. poz. 1624)
3.	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 16 grudnia 2016 r. w sprawie zwolnień z obowiązku prowadzenia ewidencji przy zastosowaniu kas rejestrujących (tekst jedn.: Dz. U. poz. 2177)
4.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 25 lipca 2016 r. w sprawie wzorów deklaracji dla podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 1136 z późn. zm.)
5.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 grudnia 2016 r. w sprawie wzorów dokumentów związanych z rejestracją podatników w zakresie podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 2301 z późn. zm.)

WYKAZ ROZPORZĄDZEŃ

6.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 grudnia 2016 r. w sprawie informacji podsumowującej o dokonanych wewnątrzspółnotowych transakcjach (Dz. U. poz. 2268)
7.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 14 marca 2013 r. w sprawie kas rejestrujących (Dz. U. poz. 363)
8.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 14 grudnia 2015 r. w sprawie wzorów deklaracji dla podatku od towarów i usług dotyczących transakcji wewnątrzspółnotowych w zakresie nowych środków transportu (Dz. U. poz. 2244)
9.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 grudnia 2011 r. w sprawie wykazów towarów do celów poboru podatku od towarów i usług w imporcie (tekst jedn.: Dz. U. z 2014 r. poz. 743 z późn. zm.)
10.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 9 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu podatku od towarów i usług niektórym podmiotom (Dz. U. poz. 1860)
11.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 3 grudnia 2013 r. w sprawie wystawiania faktur (Dz. U. poz. 1485)
12.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 sierpnia 2013 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące (Dz. U. poz. 1076)
13.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 27 grudnia 2010 r. w sprawie odliczania i zwrotu kwot wydatkowanych na zakup kas rejestrujących (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 163)
14.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 20 grudnia 2013 r. w sprawie zwolnień od podatku od towarów i usług oraz warunków stosowania tych zwolnień (tekst jedn.: Dz. U. z 2015 r. poz. 736 z późn. zm.)
15.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 24 lutego 2017 r. w sprawie deklaracji importowej dla podatku od towarów i usług (Dz. U. poz. 417 z późn. zm.)
Podatki i opłaty samorządowe	
1.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 22 kwietnia 2004 r. w sprawie ewidencji podatkowej nieruchomości (Dz. U. Nr 107, poz. 1138)
2.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 25 listopada 2015 r. w sprawie sposobu pobierania i zwrotu podatku od czynności cywilnoprawnych (Dz. U. poz. 1999)
3.	Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (Dz. U. poz. 174)
4.	Rozporządzenie Ministra Finansów z 28 września 2007 r. w sprawie zapłaty opłaty skarbowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1330)
Odpowiedzialność karna skarbowa	
1.	Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 8 grudnia 2005 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania związanych ze zgłoszeniem wniosku o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności w sprawach o przestępstwa skarbowe i wykroczenia skarbowe (Dz. U. Nr 244, poz. 2074)
2.	Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 kwietnia 2011 r. w sprawie nakładania kary grzywny w drodze mandatu karnego za wykroczenia skarbowe (Dz. U. Nr 94, poz. 552 z późn. zm.)

Zobowiązania podatkowe

Alicja Sarna

SPIS TREŚCI

1. Zagadnienia ogólne	1	Rodzaje interpretacji	47
A. Podatek	1	Interpretacje ogólne	48
a. Pojęcie podatku	1	Interpretacje indywidualne	48 ³
b. Elementy konstrukcji podatku	6	b. Zasada nieszkodzenia	48 ¹⁴
B. Obowiązek podatkowy	14	K. Informacje podatkowe	49 ¹
C. Zobowiązania podatkowe i ich powstanie	15	a. Informacje przekazywane przez osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	49 ²
a. Pojęcie zobowiązania podatkowego	15	Informacje dotyczące transakcji/zawartych umów	49 ²
b. Sposoby powstawania zobowiązań podatkowych	17	Informacje o prowadzonej ewidencji VAT	49 ⁶
c. Szacowanie podstawy opodatkowania	19	Informacje dotyczące zdarzeń mogących mieć wpływ na opodatkowanie osób fizycznych	49 ⁷
D. Podatnik	26	b. Informacje sporządzane przez banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe oraz inne instytucje finansowe ...	49 ⁸
E. Płatnik	27	c. Informacje sporządzane przez jednostki organizacyjne Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	49 ⁹
F. Inkasent	29	d. Informacje sporządzane przez płatników i inkasentów	49 ¹⁰
G. Ewidencja i identyfikacja podatników i płatników	30	e. Informacje sporządzane przez organy administracji rządowej lub samorządowej	49 ¹¹
a. Postępowanie w sprawie nadania NIP	30 ¹	Informacje dotyczące rejestracji/wyrejestrowania pojazdów	49 ¹²
b. Właściwość organów podatkowych	31	Informacje budowlane	49 ¹³
c. Terminy dokonania zgłoszenia identyfikacyjnego	32	f. Informacje sporządzane przez sądy, komorników sądowych i notariuszy	49 ¹⁴
d. Zgłoszenie aktualizacyjne	33		
e. Posługiwanie się identyfikatorem podatkowym	34		
f. Sukcesja NIP	35		
H. Deklaracje i zeznania podatkowe	36		
a. Korekta deklaracji (zeznań) podatkowych przez podatników	40		
b. Elektroniczne deklaracje podatkowe	42 ¹		
c. Podpisywanie deklaracji	42 ²		
I. Decyzja podatkowa	43		
a. Decyzja ustalająca	44		
b. Decyzja określająca	45		
J. Interpretacje przepisów prawa podatkowego	47		
a. Tryb wydawania interpretacji	47		
		2. Terminy płatności podatków	50
		A. Terminy płatności	50

B. Odroczenie terminu płatności oraz rozłożenie na raty zapłaty podatku	53	a. Zakres następstwa prawnego przyłączeniu się osób prawnych i spółek	88
3. Zaległość podatkowa	55	b. Zakres następstwa prawnego przy przekształceniu osób prawnych i spółek ...	96
4. Zapłata podatku	57	c. Zakres następstwa prawnego przy podziale osób prawnych	97
A. Zagadnienia wstępne	57	C. Komerccjalizacja i prywatyzacja	99
B. Zapłata pieniężna	58	D. Spadkobranie	102
a. Zapłata bezgotówkowa	58	a. Przedmiotowy zakres następstwa prawnego przy spadkobranium	102
b. Zapłata gotówką	59	b. Decyzja o odpowiedzialności spadkobierców	103
c. Zapłata w formach pomocniczych	60	c. Zawieszenie terminów przedawnienia	104
C. Szczególne sposoby zapłaty	61	d. Zawiadomienie spadkobierców o postępowaniach z udziałem spadkodawcy	105
a. Potrącenie	62	e. Odpowiedzialność zapisobiercy	106
Potrącenie z wierzytelności wobec Skarbu Państwa	63	9. Odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatnika	108
Potrącenie z wierzytelności wobec jednostki samorządu terytorialnego	64	A. Zasady ogólne	109
b. Przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych	65	B. Odpowiedzialność rozwiedzionego małżonka podatnika	111
5. Inne (niż zapłata) sposoby wygasania zobowiązań podatkowych	66	C. Odpowiedzialność członka rodziny podatnika	112
A. Pobór podatku przez płatnika lub inkasenta	67	D. Odpowiedzialność nabywcy przedsiębiorstwa podatnika	114
B. Zaliczenie nadpłaty na poczet zaległych lub bieżących zobowiązań podatkowych	68	E. Odpowiedzialność jednoosobowej spółki z o.o. powstałej w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy – osoby fizycznej	115 ¹
C. Zaniechanie poboru podatku	69	F. Odpowiedzialność spółki niemającej osobowości prawnej, do której osoba fizyczna wniosła przedsiębiorstwo na pokrycie udziału	115 ²
D. Umorzenie zaległości podatkowych	70	G. Odpowiedzialność firmującego	116
E. Przedawnienie prawa do wymiaru ...	71	H. Odpowiedzialność podmiotu wydierżawiającego podatkowoi rzeczy lub prawa majątkowe	117
F. Przedawnienie zobowiązań podatkowych	72	I. Odpowiedzialność dzierżawcy nieruchomości podatnika	118
6. Nadpłata podatku	73	J. Odpowiedzialność współnika spółki osobowej	119
7. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	77	K. Odpowiedzialność członków zarządu spółek z ograniczoną odpowiedzialnością i akcyjnych	120
A. Zabezpieczenie zobowiązania podatkowego	78	L. Odpowiedzialność likwidatorów spółek	120 ¹
B. Hipoteka przymusowa	79		
C. Zastaw skarbowy	82		
8. Następstwo prawnopodatkowe	86		
A. Zagadnienia wstępne	86		
B. Łączenie się i przekształcenia osób prawnych i spółek	88		

M. Odpowiedzialność w przypadku podziału osoby prawnej	121	10. Klauzula przeciwko unikaniu opodatkowania	123 ¹
N. Odpowiedzialność gwaranta i poręczyciela	122	A. Zasady ogólne	123 ¹
O. Odpowiedzialność podatnika VAT – nabywcy określonych towarów	122 ¹	B. Postępowanie w sprawie klauzuli unikania opodatkowania	123 ⁷
P. Przedawnienie prawa do wydania decyzji o odpowiedzialności osoby trzeciej	123	C. Opinia zabezpieczająca	123 ⁸

1. Zagadnienia ogólne

A. Podatek

Podstawa prawna: art. 3 pkt 3, 6, 8, art. 6 i 13 o.p.; art. 217 Konstytucji RP.

a. Pojęcie podatku

- 1** **Podatkiem** jest publicznoprawne, nieodpłatne, przymusowe oraz bezzwrotne świadczenie pieniężne na rzecz Skarbu Państwa, województwa, powiatu lub gminy, wynikające z ustawy podatkowej (art. 6 o.p.).
- 2** Zgodnie z art. 3 pkt 3 o.p., pod pojęciem podatku rozumie się również **zaliczki na podatek, raty podatków** (jeżeli taka forma płatności jest przewidziana przepisami odpowiedniej ustawy) oraz **opłaty i niepodatkowe należności budżetowe**.
Zaliczki płacone są w przypadku podatków dochodowych zarówno od osób fizycznych, jak i od osób prawnych. Co do zasady, przepisy prawa podatkowego przewidują zapłatę zaliczek na podatek w sytuacji, gdy w ciągu danego okresu rozliczeniowego (roku) nie jest do końca znana wysokość zobowiązania podatkowego.
Ponadto, zgodnie z przepisami u.a. podatnicy akcyzy w określonych sytuacjach także wpłacają zaliczki (wpłaty bieżące) **na ten podatek**.
- 3** Pojęcia „**rata podatku**” w rozumieniu definicji podatku nie należy utożsamiać z (uregulowaną w art. 67a § 1 pkt 1 i 2 o.p.) instytucją rozłożenia podatku (zaległości podatkowej) na raty, a więc z taką sytuacją, gdy na skutek decyzji organu podatkowego zobowiązanie podatkowe należne od danego podatnika jest niejako dzielone i płacone w ratach.
Z zapłatą podatku w ratach, o których mowa w art. 3 pkt 3 o.p., mamy do czynienia wtedy, gdy kwota podatku płacona jest w ratach z mocy prawa, czyli np. w podatku rolnym czy też podatku od nieruchomości należnym od osób fizycznych.
- 4** **Niepodatkowymi należnościami budżetowymi** są z kolei (zgodnie z art. 3 pkt 8 o.p.) niebędące podatkami i opłatami należności stanowiące dochód budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego, wynikające ze stosunków publicznoprawnych.
- 5** Podstawową cechą odróżniającą **opłatę** od podatku jest **ekwiwalentność**. Opłatę wnosimy bowiem za dokonanie określonej czynności urzędowej lub za wykonanie na naszą rzecz określonej usługi przez organy administracji publicznej. Najczęściej spotykanymi opłatami są **opłata skarbową i opłaty lokalne (targowa, miejscowa i administracyjna)**.

b. Elementy konstrukcji podatku

Podstawowymi elementami konstrukcji podatku są: podmioty opodatkowania, przedmiot opodatkowania, podstawa opodatkowania i stawki podatkowe.

6

Zgodnie z art. 217 Konstytucji RP, nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie **podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych**, a także zasad przyznawania **ulg** i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy.

Podmiotami opodatkowania są te kategorie podmiotów, które wskazuje ustawa podatkowa. Ustawodawca, określając zakres działania danej ustawy jest zobowiązany do określenia w sposób wyraźny, które z kategorii podmiotów jej podlegają. Na to, kto jest podmiotem opodatkowania w przypadku konkretnej ustawy, ustawodawca wskazuje bądź np. w samym tytule (ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych), bądź też wprowadzając do ustawy przepis definiujący pojęcie **podatnika** dla celów tej ustawy.

Drugą kategorią podmiotów uczestniczących w stosunkach podatkowopravných są **organy podatkowe**. Zgodnie z art. 13 o.p., organami podatkowymi są:

7

- naczelnik urzędu skarbowego, naczelnik urzędu celno-skarbowego, wójt, burmistrz (prezydent miasta), starosta albo marszałek województwa – jako organ pierwszej instancji;
- naczelnik urzędu celno-skarbowego – jako organ odwoławczy w zakresie decyzji, które wydał działając jako organ pierwszej instancji;
- dyrektor izby administracji skarbowej – jako organ odwoławczy odpowiednio od decyzji naczelnika urzędu skarbowego lub naczelnika urzędu celno-skarbowego, organ pierwszej instancji na podstawie odrębnych przepisów, organ odwoławczy od decyzji wydanej przez ten organ w pierwszej instancji;
- samorządowe kolegium odwoławcze – jako organ odwoławczy od decyzji wójta, burmistrza (prezydenta miasta), starosty albo marszałka województwa.

Szef Krajowej Administracji Skarbowej jest organem podatkowym, ale w **ograniczonym zakresie**, tj. w sprawach:

- stwierdzenia nieważności decyzji, wznowienia postępowania, zmiany lub uchylecia decyzji lub stwierdzenia jej wygaśnięcia wszczynanych przez niego z urzędu (jako organ pierwszej i drugiej instancji);
- porozumień dotyczących ustalenia cen transakcyjnych;
- informacji przekazywanych przez banki i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe o założonych i zlikwidowanych rachunkach bankowych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej;
- opinii zabezpieczających;
- prowadzenia postępowania na podstawie przepisów dotyczących klauzuli unikania opodatkowania.

Minister Finansów jest organem właściwym w sprawach interpretacji ogólnych przepisów prawa podatkowego oraz objaśnień podatkowych.

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej jest organem właściwym w sprawach wydawania interpretacji indywidualnych.

Przedmiot opodatkowania – to sytuacja faktyczna lub prawna, z której zaistnieniem przepisy prawa wiążą obowiązek zapłaty podatku.

8

Podstawa opodatkowania – ilościowo lub wartościowo ujęty przedmiot podatku.

9

- 10** **Ulgi podatkowe i zwolnienia** stanowią także elementy konstrukcji podatku, które – jeżeli występują – muszą być uregulowane w ustawie.
- 11** **Zwolnienie podatkowe** to sytuacja, w której pewna kategoria podmiotów lub przedmiotów jest w sposób wyraźny wyłączona od opodatkowania.
- 12** **Ulgi podatkowe** – to z kolei przewidziane w przepisach prawa podatkowego zwolnienia, odliczenia, obniżki albo zmniejszenia, których zastosowanie powoduje obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku. Zauważyć przy tym należy, iż za ulgę podatkową nie uznaje ani obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, w rozumieniu przepisów o podatku od towarów i usług, ani innych odliczeń stanowiących element konstrukcji tego podatku (art. 3 pkt 6 o.p.).
- 13** **Stawka podatku** wyraża stosunek pomiędzy wysokością obciążenia podatkowego a wielkością podstawy opodatkowania. Może być określona stosunkowo (procentowa, wielokrotnościowa, ułamkowa) lub kwotowo.

Orzecnictwo:

- wyr. NSA z 11 marca 2010 r., I FSK 61/09 („W pojęciu «przepisy prawa podatkowego» w rozumieniu art. 14b § 1 w zw. z art. 3 pkt 2 o.p., mieszczą się przepisy Dyrektywy 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego sytemu podatku od wartości dodanej, co oznacza, że minister właściwy do spraw finansów publicznych, na pisemny wniosek zainteresowanego, jest obowiązany wydać, w jego indywidualnej sprawie, pisemną interpretację w zakresie przepisów tej dyrektywy oraz ich implementacji do krajowych aktów prawnych normujących podatek od towarów i usług. W sytuacji gdy dyrektywa dotyczy problematyki podatkowej, jak Dyrektywa 2006/112/WE Rady jej normy stanowią przepisy prawa podatkowego w rozumieniu art. 3 pkt 2 o.p., a w przypadku braku ich implementacji lub jej wadliwości, stanowią podstawę prawną, na którą mogą się powoływać podmioty indywidualne – w zakresie jednak tych tylko przepisów dyrektywy, które są wystarczająco jasne i bezwarunkowe, a więc sformułowanych w sposób pozwalający na ich bezpośrednie zastosowanie.”);
- wyr. WSA w Gorzowie Wlkp. z 24 września 2009 r., I SA/Go 292/09 („Zwolnienie i ulga to dwa różne pojęcia, oznaczające inne instytucje z zakresu prawa podatkowego.”);
- wyr. WSA w Gorzowie Wlkp. z 18 czerwca 2009 r., I SA/Go 265/09 („1. Artykuł 3 o.p. zawiera „słowniczek” terminów używanych w tej ustawie, a przez to nie może być bezpośrednio wykorzystywany przy ustalaniu znaczenia poszczególnych zwrotów z innych ustaw. Tak więc definicja ulgi podatkowej z o.p. nie podważa twierdzenia, że zwolnienie i ulga to dwa różne pojęcia, oznaczające inne instytucje z zakresu prawa podatkowego. 2. Rada gminy jest uprawniona do wprowadzania ulg podatkowych tylko wówczas, gdy w danym przepisie ustawowym użyte jest pojęcie „ulga”);
- wyr. WSA w Bydgoszczy z 26 maja 2009 r., I SA/Bd 197/09 („1. Pojęcie „przepisów prawa podatkowego”, o którym mowa w art. 14b § 1 Ordynacji podatkowej nie można ograniczać wyłącznie do ustaw, które w swoim tytule zawierają takie pojęcie, lecz chodzi o rzeczywistą treść zawartych w ustawach regulacji mających wpływ na opodatkowanie.”).

Literatura: R. Hauser (red.), *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2017; B. Adamiak i in., *Ordynacja podatkowa. Komentarz 2017*, Wrocław 2017; H. Dzwonkowski (red.), *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2017; L. Etel (red.), *Ordynacja podatkowa. Komentarz*, Warszawa 2017; A. Mariański (red.), *Ordynacja podatkowa. Poradnik dla praktyków*, Warszawa 2017; B. Brzeziński i in., *Ordynacja podatkowa. Komentarz praktyczny*, Gdańsk 2017; J. Bielawny, *W sprawie konstytucyjnego nakazu określania stawek podatkowych w ustawach*, Doradztwo Podatkowe 1997, nr 10; L. Korczak, *Napisali więcej, niż mogli i chcieli*, Rzeczpospolita 1998, nr 4; C. Kosikowski, *Źródła prawa podatkowego w świetle Konstytucji*, Głosa 1999, nr 7; D. Mączyński, *Niekonstytucyjność przepisów o podatku akcyzowym*, PIP 2002, z. 10; R. Mastalski, *Prawo podatkowe I – część ogólna*, Warszawa 1998; B. Brzeziński, *Prawo podatkowe. Zarys wykładu*, Toruń 1996.

**ROCZNA AKTUALIZACJA
ON-LINE
W CENIE KSIĄŻKI**

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

CENA 259 ZŁ (W TYM 5% VAT)

www.meritum.pl